

ג' אדר ה'תש"פ 28.2.20

מגזין מס' 567

ערב שבת פרשת תרומה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת ר' מאיר שלום בן יעקב שלמה בליז'נסקי
(לרגל היארצייט ב-ל' שבט א' דר"ח אדר). ת.נ.צ.ב.ה.

החייב כספך

אמיתת החירות - עבודה פנימית אינטימית

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

רק מסירות נפשו של אדם היא שפותחת בהכרתו המודעת שער ללידת וצמיחת אמת חדשה. הזמן מאד יקר... צריך פשוט אומץ ל"התאבד" על הנכון... כי בחיי היומיום החולפים ביעף, ככל שמושכים את החרדה מפני ההתחייבות - מפסידים ומאבדים את המאבק (הקיומי הבריא) על החירות האמיתית, לטובת "צעצועים"... שאינם אלא כבלים של רמייה עצמית...

וכשמתמיד האדם לאורך ימים ושנים למסור נפשו על ה'נכון', זוכה הוא להתעלות מחיל אל חיל בענין הכרת ערך עצמו, ולתוקף הדעת שלא להתפעל משום מנגד או קושי בעולם. אמר על כך פעם המשפיע הדגול ר' מאיר בליז'נסקי ז"ל: זהו כל ענין העבודה בדרך החסידות, איש מלבדך אינו יודע מהו מעמדך ומצבך הרוחני לאמיתתו - האם התעלית... או שמא ירדת... ועל כן, כלל גדול הוא בעבודה הפנימית: אף אחד לא יאמר לך מי אתה - אתה יודע!!!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 22:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ז' אדר – יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו מנהיגם של ישראל – מקבל התורה מפי הגבורה.

בבואו לגזור גזירת השמדה על ישראל, חשב המן הרשע שהעיתוי המוצלח לביצוע הגזירה הוא חודש אדר שמזלו רע לישראל מחמת מיתת מנהיגם בחודש זה. אמנם על כך כבר אמרו חז"ל: "תנא, כיון שנפל פור (הגורל) בחדש אדר שמח שמחה גדולה, אמר: נפל לי פור בירח (בחודש) שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד".

"טוב יום המוות מיום היוולדו"

חז"ל מגלים כי משה רבנו נולד בשבעה באדר וביום זה גם נפטר. בהקשר זה מסופר בגמרא שהמן הרשע הפיל גורל בין חודשי השנה, כדי לבחור את החודש המתאים ביותר לביצוע גזירת ההשמדה. "כיון שנפל פור בחודש אדר, שמח שמחה גדולה. אמר: נפל לי פור בירח שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת, ובשבעה באדר נולד". ומפרש רש"י את טעותו: "כדאי הלידה שתכפר על המיתה".

מדברי הגמרא משמע שמצד יום המוות ישנה ניתנת מקום לגזירת המן, ושטעותו היתה שלא ידע שמשה רבנו גם נולד בז' באדר, דהיינו שיום הלידה מכפר על יום המיתה.

הדבר מעורר שאלה: הלוא נאמר "טוב... יום המוות מיום היוולדו", ומסביר המדרש מדוע יום המוות טוב מיום לידתו של אדם: "ביום שנולד בו, אין אדם יודע מה מעשיו", ואילו בפטירתו של צדיק אנו יודעים ש"יצא מן העולם בשלום". מהי אפוא מעלתו של יום לידת משה רבנו, שיש בכחו לכפר על יום מיתתו?

אצל משה רבנו הגוף אינו מסתיר

הסבר הדבר טמון בייחודו של משה רבנו גם לגבי

צדיקים אחרים. כשנולד משה נאמר: "ותרא אותו כי טוב הוא", ואומרים חז"ל: "בשעה שנולד משה, התמלא הבית כולו אור". 'בית' רומז לגוף האדם – ביתה של הנשמה. והיינו שאצל משה רבנו, מיד בלידתו התמלא ה'בית' – הוא גופו הגשמי – באור נשמתו הגדולה.

בדרך כלל, הגוף הגשמי מסתיר ומחשיך על אור הנשמה, אשר על כן מוטל על מרבית בני האדם לעסוק כל ימי חייהם בהסרת ההסתרים של הגוף על מנת לגלות את אור נשמתם. זהו יתרונו של "יום המוות" על "יום היוולדו", שהרי בסוף ימיו יודעים אנו אם (ועד כמה) הצליח האדם לגלות את אור נשמתו על ידי הסרת ההסתרים שמצד הגוף; אולם אצל משה רבנו, בשונה משאר בני האדם, מצד גודל נשמתו, האירה הנשמה את גופו בלי שום הפרעות מיד עם לידתו.

אור בלתי מוגבל שאינו נתון לשינויים

למרות שגם אצל משה רבנו עצמו ישנו היתרון האמור של יום המוות על יום הלידה – בעוד שביום הלידה נמצאות כל מעלותיו וסגולותיו בכח ועדיין לא באו לידי פועל, הרי ששלימות עבודתו להביאן אל הגילוי ניכרת ובאה לידי ביטוי (דוקא במהלך שנות חייו ועד שמגיעה לשיאה) בשעת הסתלקותו.

אף על פי כן, דוקא אצלו, מבחינת אור נשמתו הבלתי

מוגבלת והבלתי נתונה לשינויים, יש יתרון מיוחד ביום הלידה על יום המוות. אור זה מגלה ומבטא את עוצמתה של נשמתו הגדולה, שדבר אינו יכול להגבילה ולהסתירה.

אין סופיותה של נשמת משה

עתה יובן מדוע דוקא יום לידתו של משה רבנו הפר את גזירת המן. עם כל מעלתו של יום ההסתלקות, בכל זאת ענין ההסתלקות מבטא ענין שלילי – הפסקת החיים הגשמיים בעולם הזה. מכאן היה יכול להשתלשל שורש

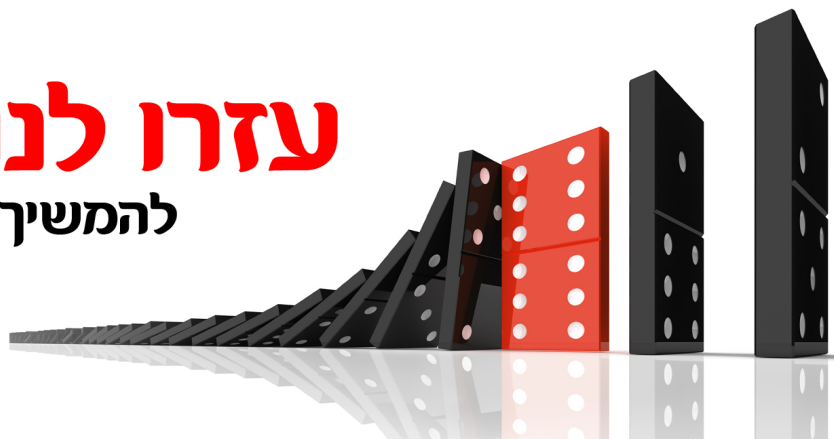
ומקור לגזירתו של המן.

ומכיון שבחודש אדר גם נולד משה, הרי ש"כדאי הלידה שתכפר על המוות" – יום הלידה 'מכפר' ומסיר את הענין השלילי של יום המוות. יום לידתו של משה מבטא את אין סופיותה של נשמתו, שאינה מוגבלת ואינה משתנה על ידי נסיבות חיצוניות כלשהן. לכן, גם העובדה שמשה רבנו מת, אינה פוגמת בהארת נשמתו ובזכות הנצחית שהוא מעניק לעם ישראל עד סוף כל הדורות.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך כ"ו)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היטיב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים. עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

הסיפור השבועי

אמנותו תורתו

האורח, בן דודו, רבי ישראל הגר, בעל ה'אהבת ישראל' מוויז'ניץ, נענה להזמנה לבקר בבית המלאכה. הוא הסתגר עם רבי משה למשך זמן ארוך, וקיבל הסבר על הפריטים המיוצרים בבית המלאכה.

הקפדתו של רבי משה להסתיר עצמו לידי ביטוי בסיפור שאירע באותו זמן. משמשו נאלץ לנסוע לכמה שבועות, ובחצר הרבי חיפשו לו ממלא מקום זמני.

השמועה הגיעה לאוזניו של 'משולח' מארץ ישראל, שבא לגייס תרומות בעבור היישוב היהודי. הוא נדרש לשהות כמה שבועות בקוסוב וחיפש מקור פרנסה זמני. משרת השמשות אצל רבי משה קסמה לו.

בבואו לביתו של הרבי לא מצאו שם, ובחיפושיו אחריו נקלע אל בית המלאכה של הרבי. הוא הבחין באיש השקוע במלאכתו ושאלו היכן הרבי. רבי משה השיב לאורח שהרבי צריך לבוא והורה לו להמתין לו ליד חדרו. בינתיים חמק רבי משה מהמרתף ונכנס לבית בדלת האחורית. הוא החליף את בגדיו, ולאחר מכן פתח את הדלת לפני ה'משולח'.

הלה הביט בתדהמה בדמותו של הרבי. "אינני מבין, האם אתם הרבי מקוסוב?", תהה באי אמון. "האם אתם מהתלים בי?"

"ומה אעשה?", הפטיר הרבי, "בעיר מכנים אותי 'הרבי מקוסוב'. וכי יש לי ברירה? ואתה, מה בקשתך?"

האיש אמר לרבי ששמע כי דרוש לו משמש לתקופה קצרה, והוא מתעניין במשרה. השיב הרבי: "אינך חייב לקבל עליך מייד את התפקיד. חשוב על כך כמה ימים. בינתיים תוכל להתארח בביתי". ה'משולח' נענה בחפץ לב, ובימים הקרובים החליט להתחקות אחר הרבי ולתהות על קנקנו.

קול פסיעות זריזות התגלגל במורד מדרגות העץ שהובילו אל מרתף הבית. הבן התייצב בפתח בית מלאכה עמוס בכלי עבודה, בלוחות עץ גולמיים וביצירות אמנות בשלבי גימור שונים. "אבא", קרא הבן, "ה'אהבת ישראל' הגיעה!". נימת בהילות ותחנונים נשזרה בקולו: "אנא, אבא, עלה הביתה וקבל את פניו!".

האדמו"ר רבי משה מקוסוב הניח בנחת את המפסלת מידו, והישיר מבט נוקב לעבר בנו. "האם גם אתה, בני, מתבייש במלאכתך?", אמר. "אנא אמור לאורח שאני מחכה לו כאן, בבית המלאכה שלי".

עבודתו בקודש של האדמו"ר מקוסוב היתה אפופת מסתורין, ומלווה צניעות גדולה. רבי משה השתדל מאוד להסתיר את אישיותו הדגולה ואת צדיקותו, והתחזה ככל יכולתו לאדם פשוט, המנהל אורח חיים ארצי לחלוטין.

בלילות נהג להאפיל את חדרו, כדי שהתמדתו בלימוד התורה לא תיחשף. אם התדפק אורח על דלתו, מיהר להטמין את ספרי הקודש שהיו פתוחים על שולחנו. אך למרות מאמצי ההסתרה הגדולים שלו, נפוץ שמו בגליציה כולה, ואלפי חסידים הסתופפו בצילו, מבקשים לספוג השראה מקדושתו.

הצדיק התברך בידי אמן, והחזיק במרתף ביתו בית מלאכה מאובזר היטב, שבו שקד על יצירת חפצי קודש אמנותיים. עיטורים מעשי ידיו אף קישטו את בית הכנסת בקוסוב.

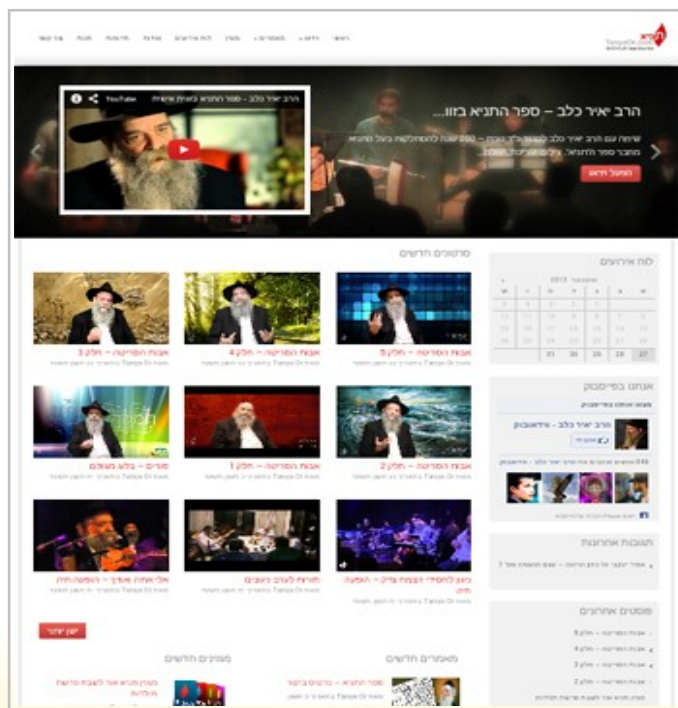
בכך לא הסתפק. בחצר ביתו בנה אורווה גדולה, ובה גידל סוסים חסונים. לא אחת ניגש להאכיל את הבהמות בעצמו, כמעשה בני אדם השקועים בחיי החולין ואינם שרויים בנשגבות.

במרתון של הרבי?! הוא הוסיף לעמוד ליד החלון, וראה כי רק אחרי שעות רבות כבתה העששית בחדר. למחרת פנה האורח אל הרבי, והביע את רצונו לקבל עליו את תפקיד המשמש. הישיר אליו הרבי מבט חד והשיב לו: "ואני החלטתי שאינך ראוי לתפקיד, מפני ש'משמש' שבולש אחריי - אינני זקוק לו". וכך הגיב ה'אהבת ישראל' באוזני חסידיו של רבי משה מקוסוב בתום ביקורו אצלו: "ידעתי כי רבכם קדוש וכי דרכו מופלאה, אבל רק עכשיו גיליתי עד כמה עמקו מחשבותיו, כוונותיו ומעשיו".

(על-פי 'נזר החיים')

למרבה אכזבתו גילה כי הרבי ממעט לעסוק בתורה, ומבלה את מרבית יומו בעבודת כפיים. בשעות הערב הוא מקבל קהל של מבקשי ברכה, ולאחר זמן קצר כבה האור בחדרו. האורח ציין לעצמו כי לא ראה את הרבי אוחז בידו ספר קודש קודם שנתן. ספקות מטרידים התגנבו ללבו. וכי כך מתנהג רבי? לאחר מחשבה החליט לעקוב טוב יותר אחרי מעשי הצדיק. בלילה, כאשר חדרו של הרבי הוחשך, התגנב האורח אל החלון והבחין כי בין הסדקים מבצבץ אור. הוא הצמיד את עיניו אל חרכי החלון ונדהם מהמחזה שראה: ערימת ספרים גדשה את שולחנו של הרבי. הצדיק היה שקוע בלימוד עמוק, מתוך דבקות גדולה. מפעם לפעם רשם לעצמו משהו.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע תנ"ך)

התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
www.tanyaor.com

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תרומה

”ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם”

לאחר מתן תורה מצוה הקב"ה את בני ישראל לבנות מקדש. לפני הכניסה לארץ והתיישבותם בה דרך קבע, יהיה המקדש משכן ארעי. בהיותו עשוי בעיקרו מקרשים ויריעות מעורות בעלי חיים, יקל על בני ישראל לפרקו ולהקימו שוב ושוב מחדש בכל מסעותיהם במדבר.

תחילה מצוה ה' את בני ישראל לתרום את הדרוש להקמת המשכן. התרומות הנדרשות הן י"ג-ט"ו מיני חומרים: מתכות - זהב, כסף ונחושת. בדים - תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש ועיזים, עורות אילים צבועים אדום, עורות תחשים ועצי שיטים. שמנים בשמים ואבני חן. כל אלה ישמשו להקמת המשכן, לייצור כליו, לבגדי הכהונה ולהכנת שמן המשחה וקטורת הסמים.

את תבנית המשכן, על כל פרטיו המדוייקים, הראה הקב"ה למשה בהיותו לבדו בהר סיני.

תיאור תבנית ארון העדות, הכפורת והכרובים

בקודש הקודשים, המקום המקודש ביותר במשכן, יעמוד הארון ובו יונחו לוחות הברית. הארון (אורכו שתי אמות, רוחבו וגובהו אמה וחצי) הבנוי מעצי שיטים, יהיה עשוי כארגז הפתוח בחלקו העליון. ארון זה יולבש בחצוניותו בתוך ארון תואם עשוי זהב, ובפנימיותו יולבש ארון נוסף אף הוא מזהב. כך שהארון יהיה מצופה זהב "מבית ומחוץ".

סביב לשפתו העליונה של הארון יהיה זר זהב ובארבע פינותיו יקבעו טבעות זהב. בתוך הטבעות יוכנסו הבדים

(מוטות מעצי שיטים מצופים זהב) בהם ישאו בני ישראל את הארון במהלך מסעותיהם. על גביו תכסה כפורת זהב שתסגור עליו. מעל מכסה הכפורת תהיינה שתי דמויות, בעלות כנפיים פרושות (המסוככות על הארון) ולהן פני תינוק, הנקראים כרובים "ופניהם איש אל אחיו".

לאחר הקמת המשכן, אומר הקב"ה למשה, תתגלה הנבואה במקום זה במשכן, מבין שני הכרובים שבקודש הקודשים.

תבנית השולחן וכליו

בהיכל יעמוד שולחן אף הוא עשוי מעצי שיטים ומצופה זהב טהור. אורכו שתי אמות, רוחבו אמה וגובהו אמה וחצי. גם לשולחן יהיה מסגרת זר זהב וכן ארבע טבעות זהב שייקבעו ברגליו, בהם יוכנסו הבדים (מוטות מעצי שיטים מצופים זהב) באמצעותם ישאו בני ישראל את השולחן.

על גבי השולחן יונחו "לחם הפנים" (שניים עשר לחמים הנקראים פנים על שם שמראם שווה משני צידיהם). כלי השולחן - קערות, כפות, ועוד - יהיו כולם עשויים זהב טהור.

תבנית המנורה וכלי שימושה

בהיכל תעמוד גם מנורת זהב גדולה בעלת שבעה קנים - היוצאים באלכסון משני צידי הקנה המרכזי, שלושה קנים מכל צד. המנורה המקושטת והמעוטרת עשויה כולה מקשה אחת - גוש זהב אחד ממנו מקישים בקורנס את צורת המנורה על כל קישוטיה. גם כלי השרת -

המלקחיים והמחתות (המשמשים לעבודת המנורה, הדלקתה וניקיונה), יהיו עשויים כולם זהב טהור.

יריעות המשכן השונות

המשכן, אורכו שלושים אמה (כ-15 מטרים) ורוחבו עשר אמות (כ-5 מטרים), יהיה מכוסה מעליו ומצדיו על ידי עשר רצועות בד המחוברות ליריעה אחת. על גבי יריעות הבד תהיינה ארוגות דמויות "מעשה חושב", מכמה מיני חוטים לתפארת. על גבי יריעות הבד יונחו, כמכסה עליון, יריעות (עשויות באותה מתכונת) מעורות עיזים. ועליהן יונח כיסוי נוסף עשוי יריעות מעורות אילים צבועים אדום ומעורות תחשים. רצועות היריעות (כולן בעלות מידה קבועה) תחוברנה ליריעה אחת על ידי חמישים לולאות בד וקרסי זהב.

קרשי המשכן, בריחיהם ואדניהם

בנין המשכן (דפנותיו) יהיה עשוי קרשי עצי שיטים עומדים מצופים זהב. גובהו של כל קרש עשר אמות כגובה המשכן (כ-5 מטרים) ורוחבו אמה וחצי (כ-0.75 מטר). הקרשים יחברו זה לזה באמצעות בריחים מצופים אף הם זהב, ובסיסייהם (בסיסי הקרשים) יהיו מונחים בתוך אדני כסף. מוט רוחבי פנימי ומוטות רוחביים חיצוניים יחברו את הקרשים כולם לכלל דפנות.

הפרוכת, סדר כלי המשכן ומסך הכניסה

פרוכת הבד המבדילה בין קודש הקודשים [חלקו הקדמי (מערבי) המקודש ביותר של המשכן] ובין ההיכל (קודש), תהיה עשויה אף היא מיריעות ארוגות "מעשה חושב כרובים" (אריגה מעוטרת ומקושטת). את הפרוכת יתלו על מוט המונח על גבי ארבעה עמודי עץ מצופים זהב ובראשיהם ווים עשויים זהב.

כלי המשכן יהיו מסודרים כך: ארון העדות (עם הכפורת והכרובים שמעליו) יונח בתוך קודש הקודשים לפני מן

הפרוכת. ובהיכל (בחינת הקודש במשכן), בצדו הימני יעמוד השולחן ובצדו השמאלי המנורה.

בפתחו של המשכן ייתלה מסך (עשוי כדוגמת מארג הפרוכת הפנימי) על גבי עמודי עץ מצופים זהב.

תבנית המזבח החיצון וכליו

מחוץ למשכן, בחצר העזרה, יוצב 'המזבח החיצון', עשוי עצי שיטים מצופים נחושת (בפרשה הבאה, פרשת 'תצוה' נלמד אודות 'המזבח הפנימי' המצופה זהב). אורכו ורוחבו של 'המזבח החיצון' (עליו קרבים הקרבנות, חמש אמות (כ-2.5 מטרים), וגובהו שלוש אמות (כ-1.5 מטר). בארבע צידי המזבח תוצמדנה טבעות, בהן יוכנסו בדים (מוטות) לשם נשיאתו ממקום למקום בעת המסעות. תוכו של המזבח יהיה חלול, וכל אימת שיחנו בני ישראל ויקימו את המשכן, ימולא חללו באדמה.

בראש המזבח, בארבע פינותיו, תהיינה ארבע קרנות מרובעות בולטות, עשויות יחידה אחת עם גוף המזבח, מצופות אף הן בנחושת. כל הכלים המשמשים במזבח לעבודת הקודש יהיו עשויים נחושת.

בפרשתנו אין מוזכר הכבש באמצעותו עולים הכהנים אל המזבח לשרת בקודש.

חצר העזרה ותבנית הקלעים

סביב המשכן תהיה חצר שאורכה מאה אמות (כ-50 מטרים) ורוחבה חמישים אמות (כ-25 מטרים). עיקר השטח ישמש חצר למשכן, היא העזרה. חצר העזרה תהיה מוקפת בגדר עשויה קלעים - מעין רשתות קלועות, שתהיינה קבועות על גבי כלונסאות עץ המונחים בבסיסם בתוך אדני נחושת. כלונסאות העץ יצופו בחישוקי כסף ובהם ווי כסף, עליהם ייתלו הקלעים. גובהה של גדר חצר המשכן חמש אמות (כ-2.5 מטר). בשער החצר תהיה תלויה רשת כמעין סבכה.

גם הדומם מתקדש

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"וכל יתדת החצר נחושת" (שמות כז, יט)

בסוף הפרשה, שבה מסופר על ציווי ה' לבנות את המשכן, מוזכרות היתדות. כידוע, המשכן היה אוהל – "אוהל מועד" – והיתדות נקשרו לשיפולי היריעות והחזיקו אותן שלא ינועו ברוח.

רש"י דן בשאלה, אם היתדות היו תקועות בקרקע המדבר או שהיו תלויות בלבד, וייצבו את היריעות בזכות כובדן: "איני יודע אם תחובין בארץ או קשורים ותלויים, וכובדן מכביד שיפולי היריעות שלא ינועו ברוח". לבסוף מכריע רש"י: "ואומר אני... שהם תקועין בארץ".

קרקע המשכן

לשאלה זו יש משמעויות רבות, גם הלכתיות, אבל יש בה גם היבט רעיוני עמוק. אחד ההבדלים בין המשכן לבית המקדש הוא, שהמשכן נבנה בעיקר מחומרים הלקוחים מן הצומח והחי (עצי שיטים, יריעות עיזים וכו'), ואילו בית המקדש נבנה מהדומם (אבנים). במובן זה יש מעלה לבית המקדש, שהקדושה שלו חדרה עד לחלקים התחתונים יותר של הבריאה – סוג הדומם.

אך גם במשכן היתה קדושה בדומם – בקרקע המשכן. כאשר המשכן הועמד במקום כלשהו, שרתה בו קדושה. למשל, בפרשת סוטה אומרת התורה: "ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן ייקח הכהן וגו'", ומכאן ששרתה בו קדושה. השאלה היא, עד כמה חדרה הקדושה לתוך העפר הגשמי.

אבני המקדש

יש לומר, שזו המשמעות הפנימית בדיון של רש"י בענין היתדות: אם היתדות לא היו תקועות בקרקע, כי אז

הקדושה שחדרה לקרקע המשכן היתה חיצונית בלבד, שכן העפר עצמו לא נטל חלק במשכן. אבל אם היתדות היו תקועות בקרקע, הרי אז נוצר קשר פנימי יותר בין הקדושה לבין הקרקע, וקרקע המשכן נתקדשה בקדושה פנימית.

ומאחר שרש"י נוטה לומר שאכן היתדות היו תקועות בקרקע, מכאן שאכן נוצר קשר עמוק ופנימי בין קדושת המשכן לבין הקרקע הגשמית, ועל ידי המשכן נתקדש גם הדומם התחתון ביותר – הקרקע של המדבר. מובן שאחר כך, על ידי בית המקדש שנבנה מאבנים, העמיקה חדירת הקדושה לתוך הדומם הגשמי.

מקדש מעט

הקדושה של המשכן והמקדש האירה, כידוע, בכל העולם. היא העניקה כוחות מיוחדים לכל יהודי לקדש את הדברים שעמם הוא בא במגע. כשיהודי עוסק בתורה ובמצוות, הוא מחדיר קדושה בחפצים המשמשים אותו לענייני תורה ומצוות.

זו המשמעות בכך, שבתי כנסיות ובתי מדרשות – גם אלה שבחוץ לארץ – הם 'מקדש מעט' ויש בהם קדושה. שכן על ידי שיהודים לומדים בהם תורה ומתפללים שם לה', הם מקדשים את הקירות הגשמיים ועושים מהם 'מקדש'.

לכן, בבוא הגאולה עתידים גם בתי הכנסיות ובתי המדרשות שבחו"ל לעלות לארץ ישראל, כמאמר חז"ל, שזהו ביטוי להתפשטות הקדושה האלוקית בעולם כולו.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ו')

המשכן בתוכנו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

ההיבט שבהקמת המשכן שייך, כמובן, גם לימינו כאשר המשכן ובית המקדש אינם קיימים בגשמיות. הרעיון שבכך – השכנת הקב"ה בתוך כל אחד מאיתנו, נצחי ותקף גם תמיד.

הוא נצחי ותקף גם בעבורנו, כאן ועכשיו.

חיים של קדושה

איך נעשה מעצמנו 'משכן' לה? בדיוק כשם שנעשה המשכן הגשמי: יהודים לקחו חומר גשמי – זהב, כסף, נחושת, עצי שיטים, עורות אילים וכו' – ועל ידי שהקימו מהם בית לשם ה', נתקדשו החומרים הללו ונעשו משכן. כך נעשה גם אנו: ניטול את כל העולם הגשמי שעמו אנו באים במגע, ונשתמש בו לשם שמים, ובכך נעשה 'משכן' לקב"ה.

לא די בכך שהיהודי נזהר מלעבור על איסורי התורה. ה'משכן' האמיתי נעשה על ידי שאנו מקדשים גם את הדברים המותרים: אנו אוכלים – לא לשם התאוה האישית, אלא כדי לחיות ולעבוד את ה'; אנו עובדים – לא למען הכסף כמטרה בפני עצמה, אלא כדי לפרנס את המשפחה, לתת צדקה ולקיים מצוות בהידור; וכך בכל דבר ודבר. גישה כזאת מחדירה את הקדושה לתוך כל פרט בחיי האדם, והופכת אותו ל'משכן' שבו שורה הקב"ה.

'משכן' בבית הפרטי

גם הבית הפרטי צריך להיות 'משכן'. דרי הבית וכל הסביבה צריכים לחוש, שאין זה סתם בית פרטי. צריכים להשתדל להפוך את הבית למרכז של תורה, תפילה ומתן צדקה: לקיים שיעורי תורה בבית, להתפלל בו, לסייע לנזקקים לעזרה וכדומה.

כך נהיה כולנו 'משכן' שיפיץ את אור הקדושה לכל הסביבה, וזו תהיה ההכנה הטובה ביותר לבניין ה'משכן' הגדול ביותר – בית המקדש השלישי, במהרה בימינו.

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח)

לאחר מעמד הר סיני ונתינת התורה, מצוה הקב"ה את בני ישראל להקים בעבורו את המשכן. המטרה בהקמת המשכן היא כשמו – לבנות בית שבו ישכון ויתגלה הקב"ה. וכפי שהקב"ה אכן אומר במפורש: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

ערכו הגדול של המשכן (ואחריו בית המקדש) אמנם טמון בנקודה זו – שיש בו גילויי שכינה באורח מתמיד. במשכן היה הקב"ה מדבר עם משה רבנו, במשכן ראו כל בני ישראל גילויי שכינה מופלאים, ובאמצעות המשכן הרגיש כל יהודי כי אכן השכינה שורה בישראל.

גילויי השכינה

זו גם הסיבה, שהמשכן ובית המקדש תופסים מקום כה מרכזי בעם ישראל, עד שאנו מתפללים כמה פעמים בכל יום על בנייתו המחודשת של בית המקדש. אנו רוצים ומבקשים, שהקב"ה ישוב וישרה ויתגלה בתוכנו, שנזכה לגילוי מתמיד של שכינת עוזו – דבר שנעשה באמצעות בית המקדש.

אולם בציווי זה על הקמת המשכן יש היבט רחב ועמוק יותר. אם נתבונן בלשון הציווי נמצא, שהקב"ה אומר: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ולא (כפי שהיה מתאים יותר) "בתוכו". מכאן דרשו חכמים, שהכוונה היא – "בתוך כל אחד ואחד מישראל". כלומר, על ידי הקמת המשכן שוכן ומתגלה הקב"ה בתוך כל יהודי.

היבט זה שבהקמת המשכן שייך, כמובן, גם לנו. אף שאין בימינו משכן ובית מקדש גשמיים, הרי הרעיון שבכך – השכנת הקב"ה בתוך כל אחד ואחד מאיתנו –

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ג')

חסידות על הפרשה תרומה

אולם לא תוכל לעשות זאת לבדך; אני אעשה זאת עבורך. עליך רק להשליך את הזהב שלך לתוך האש שבליבך, היינו רשפי אש האהבה לה'.

(מעבד מתוך 'לקוטי שיחות' כרך א, עמ' 174)

להפוך 'רוח של שטות' ל'שטות של קדושה'. ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים עומדים (כו,טו)

שורש המילה 'שיטים' הוא 'שיטה', שמשמעותה נטייה (כי מחמת גובהו של עץ השיטה הוא נוטה לכאן ולכאן). דהיינו, יש דבר שהוא אמצעי, וההטיה לאיזה צד, למעלה או למטה, נקראת שיטה.

אף תיבת (המילה) 'שטות' היא מאותו שורש. נמצא כי 'שיטה', 'שיטים' ו'שטות' – כולם משורש אחד.

והנה דרך המיצוע היא דרך ההיגיון והשכל. ההטיה מדרך זו למטה היא 'שטות דלעומת זה' (דקליפה), וההטיה כלפי מעלה היא 'שטות דקדושה'.

'שטות דלעומת זה' היא אותה רוח שטות הגורמת לאדם לחטוא, וכמאמר רז"ל (סוטה ג) "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות".

'שטות דקדושה' היא כאשר יהודי עובד את ה' במסירות נפש באופן שלמעלה מטעם ודעת.

עבודת האדם היא אפוא להפוך את ה'שטות דלעומת זה' ל'עצי שיטים עומדים' – 'שטות דקדושה'.

(מעובד מתוך 'ספר המאמרים' תש"י, עמ' 114)

הגשמיות - כלי לרוחניות ויקחו לי תרומה (כה,ב)

שני פירושים בתיבת "תרומה": הפרשה והרמה. ושניהם עולים בקנה אחד: כשאדם מפריש מכספו וזהבו לדבר של קדושה, הוא מרים אותם מחומריותם וגשמיותם ומעלה אותם ל'גבוה', לרוחניות ולקדושה. כפתגם הידוע של רבנו הזקן: השם יתברך משפיע לאדם גשמיות, והאדם עושה מהגשמיות – רוחניות.

(לקוטי שיחות' חלק יא)

האש שבלב – נתינת המיטב והמובחר תיעשה המנורה (כה,לא)

תיעשה המנורה: מאליה, לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקב"ה: השלך את הכיכר לאור והיא נעשית מאליה (רש"י)

מדוע נתקשה משה בעשיית המנורה דוקא ולא בעשיית שאר הכלים?

אלא המנורה היתה צריכה להאיר את חושך העולם, וכמאמר רז"ל (שבת כב) "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל". ולכן נתקשה משה: איך אפשר להאיר את חושך העולם על ידי מנורה גשמית? אמר לו הקב"ה: אמת שאין הדבר בכחו של בן אדם, אך השלך את הכיכר לתוך האש, ואני אעשה מזה מנורה.

הקב"ה אומר לאדם: אינני מסתפק ברוחניות שלך, בלימוד התורה שלך, בתפילתך, ובקיום המצוות שלך. אני דורש ממך שגם מהגשמיות שלך תעשה לי מקדש.

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
שיעורים וניגונים ושידורים חיים

עזרה ראשונה לנפשו

ספר התנ"ך

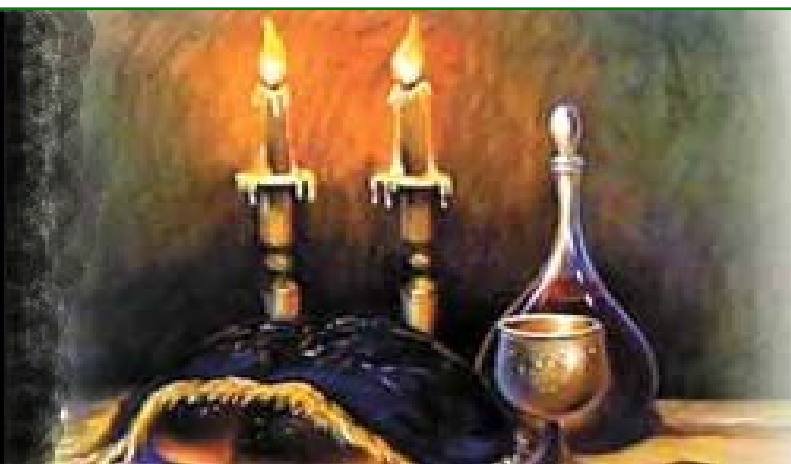
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:13	17:00	י-ם
18:15	17:14	ת"א
18:14	17:05	חיפה
18:15	17:07	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון